

[Kristen Amby.]

dette Forhold, var det tydeligt, at Frikorpsfolkene, da de optraadte her i Landet i tysk Uniform, i Virkeligheden ikke følte sig som danske Landsmænd, men som tyske Landsknægte, der terroriserede dem, de havde Blodsfællesskab med. Naar man i Dag forlanger Straf over dem og andre, der udøvede Forræderi eller landsskadelig Virksomhed, er det ikke, som man nu forsøger fra visse Sider at paastaa, Udtryk for pøbelagtige Hævningstinkter, men simpelt hen fordi den dybere Retsbevidsthed i Folket, det Folk, hvoraf vi sely er Led, kræver og forlanger det.

Staaende over for det enkelte forvirrede, forpjuskede og forkomne Individ kan Tvivlen altid melde sig om, hvorvidt noget saadant er straffskyldigt; der er ogsaa i selve de Love, vi har vedtaget, hjemlet Ret til Strafnedsættelse eller Frafald af Tiltale i saadanne Tilfælde. Men jeg maa maaske have Lov til at sige, at den samme Tvivl unægtelig for mig har meldt sig alle de Gange, jeg har staaet over for den Slags Individuer, naar de har gjort sig skyldige i Brud paa den almindelige borgerlige Straffelov, og om dem plejer man jo ikke at mene, at de ikke skal i Fængsel, skønt for øvrigt et Sanatorieophold paa mange Maader kunde være bedre for dem end at sidde indespærret, som de gør. En ganske naturlig, uspidfindig Reaktion over for alt Forræderi er den, at man derved sætter sig uden for det Samfund, man tilhører, og maa bære Følgerne deraf. Det kan nu ikke hjælpe at ville skjule, at saadan er Forholdet ogsaa i Dag, og begge de vedtagne Tillæg til Straffeloven tager Sigte paa Personer, der glemte, hvad de var deres Fædreland skyldige, naar Fjenden havde traadt det under sin Hæl.

Man har endvidere villet hævde, nu sidst i en Rigsdagsprædiken, at Rigsdagsmænd og andre, der havde Ansvaret indtil den 29. August, skulde være uden Ret til at tale med om Forholdene nu paa Grund af deres paastaede Samarbejde med Tyskerne. Det er rigtigt, at et Samvirke fandt Sted ud fra det Motiv, at de, der havde Ansvaret, havde Pligt til ogsaa under disse de vanskeligste og sværeste Forhold i Danmarks Historie at beskytte danske Interesser, det være sig materielle eller aandelige og kulturelle, saa langt som det overhovedet var muligt, og det var muligt i hvert Fald i et vist Omfang at beskytte dem.

Det er under dette Hovedsynspunkt, den saakaldte Samarbejdspolitik maa ses, og der foregik stadig væk en saadan Oplys-

ningsvirksomhed ude i Folket af de samme Politikere, hvorved Tyskernes Overgreb og ustandselige Løftebrud saa klart blev fremholdt, at ingen i Folket kunde være i Tvivl om, hvorledes Forholdene var.

Den næste Opgave, der forelaa, var at yde den Erstatning, som det var muligt og rimeligt at yde til dem, der blev Ofre for Krigens og Besættelsens Aar. Heller ikke her er det muligt at sige, at man i Enkeltheder overalt har truffet det rette. Naturligvis kan en Korrektion blive nødvendig, og jeg er ikke i Tvivl om, at den kommende Rigsdag vil foretage den. Men Princippet, at de, der har lidt under Tyskernes Vold og Terror, enten selv eller for deres Paarørendes Vedkommende, som har mistet deres kære, har et naturligt Krav paa, en naturlig Ret til at modtage deres Fædrelands Anerkendelse, Oprensning og Erstatning, det er jo selvfølgelig — de var nemlig Tropper i Kampens Frontlinie.

En Opgave, der umiddelbart forelaa, var at genskabe normale Forhold mellem vort Land og de allierede Stater. Til vort Held fik vi i det givne Øjeblik en Mand som Udenrigsminister, der var *persona grata* hos baade de vestlige og østlige Magter, og en Gesandt i Washington, Henrik Kauffmann, havde vi, der over for U. S. A., baade i dets Forhold til Grønland og dets Forhold til Danmark, kunde yde os uvurderlige Tjenester. Dertil havde vi gennem Frihedsraadet en Udsending i Moskva, tidligere Biblioteksdirektør Døssing, som ogsaa der kunde plædere vore Synspunkter. Skønt Danmark ikke formelt var et allieret Land, lykkedes det os derfor at blive Medlem af De Forenede Nationer, og jeg vil gerne gøre nogle Bemærkninger om, hvad dette efter vort Skøn betyder, uden dog naturligvis at ville gentage mine Udtalelser fra Behandlingen af Pagten her i Salen.

Vi tror, at Muligheden for Fred og Sikkerhed i Fremtiden afhænger af, om de Nationer, der er Medlemmer af Pagten, naturligvis i første Række de store, afgørende, virkelig af Hjertet, aktivt og med god Vilje til Samarbejde vil yde de Ofre, som kræves, det vil sige: vil forsværge den Selvtilstrækkelighedens Idé, der er den nationale Egoismes Væsen, og i Stedet i den menneskelige Solidaritets Aand forsøge at naa de Maal, den hele Slægt længes efter, Fred, Tolerance og Samarbejde til Højnelse af Kulturen og Livsvilkaarene.

Jeg vil gerne vende mig mod den Betragtning, at det lille Land her skulde have den anden Stilling end de store Stater. Mislykkes det at skabe, hvad Fædrene til Pag-